

Workshop ARBEIDSPARTICIPATIE

Moderatoren

Jasper Kok (Gemeente)

Bas van der Klaauw (VU)

Jelle Visser (UvA)

Beginvragen

Welke processen spelen een rol bij de vergroting van arbeidsparticipatie en op welke punten kunnen we sturen?

Presentaties

Bas van der Klaauw

Internationaal gezien valt op dat de arbeidsparticipatie in Nederland van werknemers onder de 50 jaar heel goed is en die boven de 50 jaar heel slecht. Belangrijke vraag is welke groep de overheid zou moeten stimuleren.

Jelle Visser

In termen van uren doet Nederland het niet goed wat betreft arbeidsparticipatie: er is sprake van extreem veel deeltijdwerk, vooral bij vrouwen.

Thema's

- arbeidsmarkt voor ouderen
- ZZP'ers
- arbeidsparticipatie jeugd
- achterstandsgroepen

Conclusies en vragen

- Arbeidsmarkt voor ouderen bestaat niet. Door minder ontslagbescherming kan die worden gecreëerd. Dat levert ook meer dynamiek op. Wel vraagt minder ontslagbescherming om maatregelen als een aanbod van scholing zodat de mobiliteit van werknemers wordt vergroot.
De vraag is hoe je – als je dat zou willen - werknemers van 45-65 jaar kunt prikkelen tot actieve deelname aan de arbeidsmarkt en hoe werkgevers gestimuleerd kunnen worden oudere mensen in dienst te nemen.

Mits hij beschikt over voldoende kennis, ervaring en netwerk, komt de oudere ZZP'er trouwens makkelijker aan de slag dan de oudere werknemer.

- De overheid houdt nog te weinig rekening met de ZZP'er en denkt te veel van uit werknemersperspectief. Daarom zouden verzekeringen moeten worden omgebouwd van werknemersverzekeringen naar verzekeringen voor werkenden.
- Arbeidsparticipatie van de jeugd is een probleem. Er is veel schooluitval, verschillende categorieën zwakkeren nemen niet deel aan het arbeidsproces, en het aantal WAjong-uitkeringen is fors toegenomen.
- Segmentering van de arbeidsparticipatie speelt zich niet alleen af langs de dimensie ouderdom, maar ook bij achterstandsgroepen (zoals Turkse en Marokkaanse ouderen). Die moeten worden benoemd.

Beleidsmogelijkheden

- Sancties blijken het beste te werken als sturingsmechanisme, maar het instrument moet met precisie worden gehanteerd.
- Nederland kent ook institutionele barrières. Kinderopvang is duur, voor iedereen, en van lage kwaliteit. In Scandinavië is opvang goedkoop, alleen bestemd voor werkenden en van hoge kwaliteit. In Nederland is deze markt in commerciële handen, al neemt de Gemeente deels de buitenschoolse opvang over. Als kinderopvang op Scandinavische leest wordt geschoeid, betaalt deze zichzelf ruim terug. De opvangkosten zijn lager en voor minder mensen (alleen werkenden) toegankelijk. Per definitie staat er tegenover een opgevangen kind dan een werkende ouder.
- Niet alleen de Rijksoverheid, ook Amsterdam kan (met andere grote steden) iets doen op dit gebied. De Gemeente gaat niet over veel genoemde thema's, wel deels over naschoolse opvang en gemeentelijke subsidies en projecten. Hier liggen rechtstreekse mogelijkheden. Daarnaast kan Amsterdam, in samenwerking met andere grote steden, invloed uitoefenen op het Rijksbeleid. Zo kan indirect de lokale arbeidsmarkt worden aangepast.

Onderwerpen voor de Arbeidsmarkttop in 2010

- ouderenwerkloosheid
- sancties
- institutionele barrières (kinderopvang)

Afspraak

Een delegatie van beleidsmakers en wetenschappers komt begin december bijeen om de agenda van de volgende Arbeidsmarkttop te bespreken en nader in te vullen.